

2.Кашена Н. Б., Лисак Г. Г., Бойко А. О. Статистичний моніторинг фінансового стану підприємства як інформаційна система підтримки прийняття рішень з його стабілізації. Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг. 2009. Вип. 1 (1). С. 120-127. 193.

3.Кашена Н.Б., Ставерська Т.О. Концептуалізація фінансової діагностики в системі управління фінансово-економічною безпекою підприємства. Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг.2018. Вип. 2 (10). С. 52-64.

4.Сідорова Т. О., Кашена Н. Б., Лисак Г. Г. Діагностика фінансового стану підприємств торгівлі на підставі інтегральної оцінки їх фінансовоекономічного потенціалу. Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг. 2009. Вип. 2 (10). С. 201-208.

5.Кашена Н. Б., Гаркуша Н. М., Сідорова Т. О., Лисак Г. Г. Аналіз господарської діяльності підприємства : навч. посібник; Харк. держ. ун-т харч. та торг. Харків: ХДУХТ, 2013. 396 с.

СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВИРОБНИЦТВА ВІВСА

Пронь Е.В. здоб. ОС «бакалавр»

Науковий керівник – канд.скон. наук, доц. **В.О. Велієва**
Державний біотехнологічний університет

Овес вважається найбільш розповсюдженою зерною культурою всебічного використання. Зерно вівса є цінною кормовою, продовольчою і технічною культурою. Овес використовується на фуражні цілі (для годівлі свиней, великої рогатої худоби і птиці), є сировиною для виробництва круп, пластівців, борошна, кавових напоїв.

Перші згадки про культуру вівса знаходимо в записях грецького лікаря Діейхіса, який жив у IV віці до нашої ери. В творах грецького філософа Теофраста (370-285 роки до нашої ери) згадується овес як лікарська рослина.

В творах Плінія (79-23 роки до нашої ери) вперше говориться про овес як культуру германців. Колумелла, сучасник Плінія, писав, що овес вирощувався в ті часи не тільки на зерно, але й на зелений корм. У древніх германців до V-VI століття нашої ери овес був основною продовольчою рослиною.

На території України та Прибалтики овес введений в культуру значно пізніше, ніж в Західній Європі. Згідно з археологічними даними, в Латвії він був відомий в V столітті нашої ери, а обвуглені

зернівки були знайдені при розкопках в Старій Ладозі та відносяться до VII століття нашої ери.

Овес пройшов дуже довгий шлях від первинних примітивних форм до сучасних сортів високої культури землеробства.

Виробництво сільськогосподарських культур забезпечує продовольчу безпеку нашої країни. Серед круп'яних просо не займає перші місця за популярністю серед аграріїв. Але, з роками простежується тенденція до поширення цієї культури.

У ТОВ «Агротон» теж спостерігається загальна тенденція до збільшення виробництва проса. У 2021 році підвищилась урожайність проса в кілька разів.

До речі, ТОВ «Агротон» – це відоме сільськогосподарське підприємство в Україні та за її межами, що займається виробництвом виключно продукції рослинництва (майже 100 %). Основними культурами, що вирощується є озима пшениця та соняшник. Частка інших культур у структурі незначна.

Підприємство є середнім за розмірами з незмінною площею земельних угідь 1819 га. Чисельність працівників у 2021 році стала на 4 особи меншою, ніж у 2020 році.

У 2021 році в результаті своєї діяльності підприємство отримувало прибуток, хоча у 2019 році був зафіксований збиток. За показниками платоспроможності, ліквідності балансу підприємство має певні проблеми з погашенням заборгованості.

Бухгалтерський облік у підприємстві налагоджений. Застосовується автоматизована форма ведення бухгалтерського обліку. Порушень у роботі бухгалтерської служби виявлено не було. Програмне забезпечення сучасне, постійно оновлюється, на підприємстві цьому приділяється особлива увага.

Основний економічний ефект це отримання максимального прибутку. Звичайно, на рівень прибутку впливає також ціна, кількість реалізованої продукції, але витрати на виробництво, на нашу думку, є основним фактором впливу на кінцевий результат.

Виробнича собівартість 1 ц вівса у 2021 році була найнижчою у динаміці за 2016-2021 рр. та склала 527,08 грн за ц. До речі, починаючи з 2016 році виробнича собівартість 1 ц вівса щорічно стабільно підвищувалась, і тільки у 2021 році відмічається її зниження більш, ніж у 2 рази з 1219,51 грн за ц до 527,08 грн за 1 ц.

Можемо припустити, що між зниженням витрат на виробництво та зростанням урожайності існує прямий зв'язок. Підприємству слід продовжувати курс на підвищення урожайності та

зниження витрат на виробництво, що матиме в перспективі максимальний позитивний ефект.

Виробництво вівса можна вважати прибутковим, хоча отримана сума прибутку від реалізації незначна. У 2021 році значно зросла урожайність, що вплинуло на зниження його собівартості майже на 294 тис. грн. у порівнянні з 2020 роком. Щодо прибутку від реалізації, то низькою у 2021 році була ціна, що призвела до скорочення прибутку.

Детальніше по 2021 року – обсяг реалізованого вівса зріс на 120 ц, собівартість знизилась на 136,8 грн/ц, середня ціна реалізації зменшилась на 416,7 грн/ц. Тобто, основна причина зменшення прибутку від реалізації вівса – суттєве зниження ціни з 585,4 грн/ц до 168,7 грн/ц. Можемо припустити, що у 2021 пропозиція вівса була значною, що призвело до зниження прибутку від реалізації, пропозиція перевищувала попит. Ще однією причиною може бути зниження якості реалізованої продукції, класності просу. Можливо, у 2020 році реалізовувався овес вищої якості, що і впливало на ціну.

В цілому, діяльність підприємства у 2021 році можна вважати ефективною. Пропонуємо звернути увагу на погіршення показників платоспроможності, ліквідності, своєчасно проводити розрахунки з дебіторами.

Щодо перспективності виробництва вівса, то можемо запропонувати: підвищити якість продукції, оновити насінневу базу, розширити ринки збуту, бо виникають запитання до низької ціни реалізації у 2021 році. Витрати на виробництво у 2021 році майже у 2,5 рази скоротились – за рахунок економії практично за всіма складовими елементами. Підвищення урожайності мало ряд позитивних зрушень на загальні показники ефективності виробництва вівса. Тому, варто і надалі використовувати цей досвід.

Інформаційні джерела

1. Герасименко Ю.С., Велієва В.О. Екологічно безпечне виробництво органічної продукції. Наукові перспективи. 2023. №5(35). URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/np/article/view/4885/4912> (дата звернення 10.09.2023).

2. Velieva V. Kovalevska N., Ostapenko R. Economic education in ensuring sustainable development. Integration vectors of sustainable development: economic, social and technological aspects: collective monograph. The University of Technology in Katowice Press. 2023. 265-274 pp. URL: 4590eced55c10da0a688c59d48eb7512.pdf (дата звернення 22.09.2023).

3. Герасименко Ю.С., Велієва В.О., Остапенко Р.М. Стратегічні напрями формування механізму державного стимулювання розвитку екологічно

орієнтованого агробізнесу. Проблеми економіки. 2020. № 4 (46). С. 364-375. URL: https://www.problecon.com/article/?year=2020&abstract=2020_4_0_364_375&lang=ua.

4. D. Shyian, Y. Herasymenko, N. Ulianchenko, V. Velieva, I. Kotelnikova Household income as a factor forming potential demand on the market of organic products Agricultural and Resource Economics : International Scientific E-Journal. 2021. Vol. 7(4). – P. 100-114. <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/26860>

5. Iryna Koshkald, Oleksandr Kniaz, Alona Rymasnyanska, Viktoriya Velieva Motivation Mechanism for Stimulating the Labor Potential. URL: <https://doi.org/10.5430/rwe.v11n4p53>.

ПОДАТКОВА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРІОРИТЕТІВ

Рідкокаша Т.М., здоб. ОС «магістр»

Нижня А.С., здоб. ОС «бакалавр»

Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. **О.В. Накісько**

Державний біотехнологічний університет

Україна, як суверенна та демократична держава обрала курс на входження до Європейського Союзу. На даний час через військове вторгнення російської федерації на територію нашої країни зазнали змін майже всі соціально-економічні процеси, відбувається їх адаптація до умов воєнного часу. Постає актуальне питання щодо формування і реалізації податкової політики України в тій сукупності викликів і загроз, що існують, а також в рамках євроінтеграційного вектору, який є єдиним можливим щодо геополітичного руху незалежної держави – України.

Податкова політика України в контексті євроінтеграційних пріоритетів має велике значення для економічного розвитку країни та забезпечення її конкурентоспроможності на міжнародній арені. Євроінтеграція передбачає гармонізацію податкової системи з європейськими стандартами, що сприяє залученню іноземних інвестицій, розвитку підприємництва та створенню сприятливого клімату для бізнесу. У той же час податкова політика України, яка існує одночасно в умовах війни та євроінтеграції, повинна бути спрямована на забезпечення стабільності економіки, підтримку військових потреб, залучення міжнародної підтримки та виконання європейських стандартів у сфері оподаткування.

З переліку принципів побудови податкової системи, яким необхідно приділити особливу увагу вітчизняній податковій політиці в